

Stowarzyszenie Polska Sieć Ekonomii (PLSE)

Polish Economics Network

ul. Grażyny 13/307, 02-548 Warszawa

KRS 0000896410; NIP 7011031189

plse.org.pl

info@plse.org.pl

Polska Sieć
Ekonomii

Warszawa, dn. 9 kwietnia 2025 r.

Sz. P. Andrzej Duda

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Sz. P. Małgorzata Kidawa-Błońska

Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Prezydencie, Szanowna Pani Marszałek,

Apelujemy do Państwa o zatrzymanie nowelizacji ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw, która obniża składkę zdrowotną dla wybranej jednej formy prowadzenia działalności gospodarczej. Ustawa ta jest niezgodna z Konstytucją i elementarnym poczuciem sprawiedliwości społecznej oraz stanowi zagrożenie dla polskiego systemu ochrony zdrowia.

Ustawa narusza zapisy Konstytucji RP, w szczególności Art. 2, gdyż oddala nasz kraj od „urzeczywistniania zasady sprawiedliwości społecznej” poprzez pogłębianie regresywności podatku celowego, jakim jest składka zdrowotna. **Wbrew deklaracjom, że zmiana pomoże mikroprzedsiębiorcom, realnie skorzystają z niej najlepiej zarabiający.** Samozatrudnieni o przychodach do 5 tys. zł zyskają mniej niż 150 zł miesięcznie, z kolei zarabiający 30 tys. zł zyskają ok. 920-1550 zł (w zależności od formy opodatkowania). **Nowelizacja nie spełnia zatem nawet podstawowego celu, do którego została przygotowana.**

Ponadto, zmiana rażąco narusza elementarne poczucie sprawiedliwości, jeszcze mocniej różnicując – tylko na podstawie prawnej formy pracy – obciążenia osób o takich samych dochodach oraz zrównując kwotowo obciążenie osób o skrajnie odmiennych dochodach. Wedle prognoz, przedsiębiorca z dochodem 14 tys. zł zapłaci składkę zdrowotną dokładnie tej samej wysokości, co pracownik etatowy z minimalnym wynagrodzeniem.

Przegłosowane przez Sejm zmiany pogłębiają patologiczny system bodźców na rynku pracy i przyczynią się do dalszego wzrostu fikcyjnego samozatrudnienia w Polsce. Dla uczciwych przedsiębiorców oznacza to konieczność prowadzenia “wyścigu na dno” z firmami wypychającymi pracowników na mniej stabilne, ale obłaskawione przywilejami formy zatrudnienia. Ponieważ wzrośnie fikcyjne samozatrudnienie, **przedstawione w Ocenie Skutków Regulacji straty dochodów NFZ w wysokości 6 mld zł są z całą pewnością zaniżone.**

Stowarzyszenie Polska Sieć Ekonomii (PLSE)

Polish Economics Network

ul. Grażyny 13/307, 02-548 Warszawa

KRS 0000896410; NIP 7011031189

plse.org.pl

info@plse.org.pl

Polska Sieć
Ekonomii

Wzrost fikcyjnego samozatrudnienia oznacza też destabilizację wielu gospodarstw domowych, których żywiciele nie będą mogli korzystać z dobrodziejstw prawa pracy. Negatywne bodźce będą szczególnie silnie oddziaływać na osoby młode na rynku pracy, co może przyczynić się do erozji systemu emerytalnego i Pracowniczych Planów Kapitałowych. Mocno uderzy to w młode kobiety, dla których umowa o pracę to warunek bezpieczeństwa finansowego w ciąży i podczas urlopu macierzyńskiego. **W konsekwencji nowelizacja pogłębi problemy demograficzne Polski.**

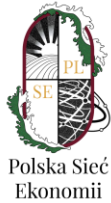
Zgadamy się, że prawdziwi mikroprzedsiębiorcy potrzebują ulgi od obciążeń fiskalnych, ale nowelizacja ani nie ulży mikroprzedsiębiorcom, ani nie upraszcza podatków. Rozdawanie przywilejów podatkowych dla wybranych grup zwiększa poziom skomplikowania systemu podatkowo-składkowego i czyni go nieprzejrzystym. Podkreślamy, że największym obciążeniem dla mikroprzedsiębiorców jest ryczałtowy ZUS, który powinien zostać zastąpiony stawką proporcjonalną.

Nowelizacja narusza także Art. 68, ust. 2 Konstytucji, gdyż kaskadowy wzrost fikcyjnego samozatrudnienia znacznie uszczupla i tak zbyt niskie nakłady na system ochrony zdrowia. Już teraz braki NFZ wynoszą ok. 22 mld zł i rosną. Nawet jeśli ubytek spowodowany tą ustawą w wysokości co najmniej 6 mld zł skompensowany zostanie z budżetu państwa, zmiana utrudni władzom publicznym “zapewnianie obywatelom, niezależnie od ich sytuacji materialnej, równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych”.

Tym samym, nowelizacja doprowadzi do wydłużania się kolejek i wypychania pacjentów do prywatnego sektora komercyjnego. Oznacza to, po pierwsze, wzrost wydatków prywatnych na zdrowie, czyli pogorszenie sytuacji materialnej najmniej majątnych pacjentów. Po drugie wzmocni jeszcze bardziej presję na komercjalizację całego sektora zdrowia w Polsce. Będzie to zniweczenie dziedzictwa prezydenta Lecha Kaczyńskiego, który zawetował w 2008 roku legislację komercjalizującą publiczne szpitale, wyjaśniając: "Ludzkie zdrowie, pacjent, to nie jest towar taki jak samochód czy meble".

Badania naukowe dokumentujące doświadczenia innych państw jasno wskazują, że komercjalizacja opieki zdrowotnej oznacza pogorszenie dostępu do opieki dla najbardziej potrzebujących. Pogłębi się negatywne zjawisko tzw. “spijania śmietanki”, czyli selekcyjonowania świadczeń oraz pacjentów łatwiejszych i lepiej wycenionych. Oznacza to prywatyzację zysków i uspołecznienie strat. **Polska już w tej chwili charakteryzuje się dużymi nierównościami w dostępie do opieki medycznej na tle UE.** Zachwiana spójność społeczna jest szczególnie niepokojąca w obliczu niestabilności geopolitycznej i wiszącego nad naszą częścią Europy widma wojny.

Żadne poglądy ani etyka nie usprawiedliwiają sytuacji, w której pracownicy zarabiający pensję minimalną składają się na nowe przywileje podatkowe dla osób z pensjami dyrektorskimi. Co więcej, jedni i drudzy stracą na komercjalizacji systemu ochrony zdrowia. **Dlatego apelujemy do Pani Marszałek, zwracając się w ten sposób do całego Senatu RP, aby odrzucił nowelizację w całości. Jeżeli ta droga zawiedzie, wzywamy Pana Prezydenta do zawetowania ustawy.**

Stowarzyszenie Polska Sieć Ekonomii (PLSE)

Polish Economics Network
ul. Grażyny 13/307, 02-548 Warszawa
KRS 0000896410; NIP 7011031189

plse.org.pl
info@plse.org.pl

Polska Sieć
Ekonomii

Łączymy wyrazy szacunku i nadziei na Państwa mądre działanie

dr Maria Libura, Gdański Uniwersytet Medyczny, Polska Sieć Ekonomii

dr Michał Zabdyr-Jamróż, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum, Polska Sieć Ekonomii

Jan Oleszczuk-Zygmuntowski, Akademia L. Koźmińskiego, Polska Sieć Ekonomii

dr hab. Zofia Łapniewska, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Polska Sieć Ekonomii

Katarzyna Szwarc, College of Europe/London School of Economics and Political Science, Polska Sieć Ekonomii

dr Konrad Gliściński, Uniwersytet Jagielloński, Polska Sieć Ekonomii

dr Radomir Matczak, Polska Sieć Ekonomii

Jakub Wierzbicki, Akademia L. Koźmińskiego, Polska Sieć Ekonomii

dr Mateusz Piotrowski, Prezes Stowarzyszenia Pacjent Europa (Europe, a Patient)

dr Adam Rogoda, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Polska Sieć Ekonomii

dr Michał Możdżeń, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Polska Sieć Ekonomii

dr Maciej Grodzicki, Uniwersytet Jagielloński, Polska Sieć Ekonomii

dr Tomasz Imiela, Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, Okręgowa Rada Lekarska w Warszawie

dr Maciej Kassner, Uniwersytet Warszawski, Polska Sieć Ekonomii

Aleksander Temkin, Komitet Kryzysowy Humanistyki Polskiej

dr Bartosz Rydliński, UKSW, Centrum im. Ignacego Daszyńskiego

Maciej Sroczyński, Polska Sieć Ekonomii

Marcin Kwaśniewski, Tak Dla Rozwoju

Zofia Sobczak, Fundacja Bezpieczna Polska dla Wszystkich

dr Janina Petelczyc, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Katedra Ubezpieczenia Społecznego

Karol Tolpa, New York University

Nadia Oleszczuk-Zygmuntowska, Konfederacja Pracy Młodych

dr Błażej Mazur, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Konstanty Pilawa, Klub Jagielloński

dr hab. Mikołaj Lewicki, Uniwersytet Warszawski, Polska Sieć Ekonomii

dr Michał Żabiński, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

dr Krzysztof Beck, Uczelnia Łazarskiego

dr Marcin Kędzierski, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Polska Sieć Ekonomii, Centrum Analiz Klubu Jagiellońskiego, Gniezno1000

Paweł Jaworski, Polska Sieć Ekonomii

Polska Sieć
Ekonomii

Stowarzyszenie Polska Sieć Ekonomii (PLSE)

Polish Economics Network

ul. Grażyny 13/307, 02-548 Warszawa

KRS 0000896410; NIP 7011031189

plse.org.pl

info@plse.org.pl

dr Krystian Kowalewski, Akademia L. Koźmińskiego, Polska Sieć Ekonomii
dr Jan Śpiewak, Fundacja Bezpieczna Polska Dla Wszystkich
Konrad Wernicki, Fundacja Promocji Solidarności
Wojciech Kalinowski, Veblen Institute for Economic Reforms
dr hab. Jacek Schindler, Stowarzyszenie Nowa Idea
dr Marcin Wroński, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Harvard University
dr Maciej Szlinder, Polska Sieć Ekonomii
Piotr Gębski, Stowarzyszenie Stop Bankowemu Bezprawiu
Piotr Ostrowski, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
Olga Załęska, Szkoła Główna Handlowa
Mateusz Dobrowolski, Polska Sieć Ekonomii
dr Joanna Rachubik, Wydział Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego, Polska Sieć
Ekonomii
dr Iwo Augustyński, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Fundacja Lipińskiego, Polska
Sieć Ekonomii
Dagna Frydrych, Polska Sieć Ekonomii
Sebastian Goncerz, Porozumienie Rezydentów OZZL
Władysław Krajewski, Porozumienie Rezydentów OZZL
Aleksandra Gładyś, Porozumienie Rezydentów OZZL
Michał Macur, Porozumienie Rezydentów OZZL
Patryk Groszyk, Porozumienie Rezydentów OZZL
Dorota Korycińska, Stowarzyszenie Neurofibromatozy Polska
Joachim Budny, Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy Region Mazowiecki
Julia Pankiewicz, Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy Region Mazowiecki
Marcin Piotrowski, Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy Region Mazowiecki
Karolina Pietrzykowska, Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy Region Mazowiecki
Robert Madejek, Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy Region Mazowiecki
dr hab. Bożena Ryszawska, prof. Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Polska Sieć
Ekonomii
Damian Adamus, redaktor naczelny portalu Nowy Ład
dr Paweł Bukowski, University College London, Polska Akademia Nauk
dr hab. Katarzyna Roszewska, prof. Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego
dr Stanisław Maksymowicz, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Nowa Konfederacja